EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 10 28
COM(2021) 686 final

2021/0358 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi AKR ir ES ambasadorių komitete, dėl 2019 m. gruodžio 17 d. AKR ir ES ambasadorių komiteto sprendimo Nr. 3/2019 priimti pereinamojo laikotarpio priemones pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalį pakeitimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šiame Komisijos sprendime pateikiamas pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo dėl pozicijos, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi AKR ir ES ambasadorių komitete, dėl Sprendimo Nr. 3/2019 dėl pereinamojo laikotarpio priemonių pagal 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašyto ES ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupės partnerystės susitarimo[1] (toliau – Kotonu partnerystės susitarimas arba KPS) 95 straipsnio 4 dalį[2] (toliau – sprendimas dėl pereinamųjų priemonių) pakeitimo. Pastarasis sprendimas pirmą kartą iš dalies pakeistas 2020 m. gruodžio 4 d. Ambasadorių komiteto sprendimu Nr. 2/2020[3], kuriuo Kotonu partnerystės susitarimo taikymas pratęsiamas iki 2021 m. lapkričio 30 d. Komisija siūlo dar pratęsti visų Kotonu partnerystės susitarimo nuostatų taikymą iki 2022 m. birželio 30 d. arba kol įsigalios naujas Sąjungos ir AKR valstybių partnerystės susitarimas ar jis bus pradėtas laikinai taikyti, pasirenkant ankstesniąją datą.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Kotonu partnerystės susitarimas

Nuo 2000 m. Kotonu partnerystės susitarimas yra ES santykių su 79 AKR šalimis pagrindas. Susitarimas sudarytas 20 metų laikotarpiui nuo 2000 m. kovo 1 d. iki 2020 m. vasario 29 d. 2005 m. ir 2010 m. jis persvarstytas.

2019 m. gruodžio 17 d. Kotonu partnerystės susitarimo nuostatų taikymas pratęstas AKR ir ES ambasadorių komiteto sprendimu Nr. 3/2019 iki 2020 m. gruodžio 31 d. arba naujo Sąjungos ir AKR valstybių partnerystės susitarimo įsigaliojimo datos, pasirenkant ankstesniąją datą. Pastarasis sprendimas pirmą kartą iš dalies pakeistas 2020 m. gruodžio 4 d. AKR ir ES ambasadorių komiteto sprendimu Nr. 2/2020[4], kuriuo Kotonu partnerystės susitarimo taikymas pratęsiamas iki 2021 m. lapkričio 30 d.

Derybos dėl naujo AKR ir ES partnerystės susitarimo pradėtos 2018 m. rugsėjo mėn. 2021 m. balandžio 15 d. vyriausieji derybininkai parafavo naujo Sąjungos ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių organizacijos (AKRVO) narių partnerystės susitarimo tekstą. Vėliau Komisija savo pasiūlymą nusiuntė Tarybai pasirašyti. Tačiau derybos buvo atnaujintos ir šiuo metu vyksta dėl susitarimo teisinio pobūdžio. Akivaizdu, kad derybose nebus sudarytas naujas susitarimas, kurį būtų galima pradėti taikyti iki dabartinės Kotonu partnerystės susitarimo taikymo pabaigos, t. y. 2021 m. lapkričio 30 d. Tai galėtų lemti teisinį vakuumą ES ir AKR santykių srityje.

2.2. AKR ir ES ministrų taryba

AKR ir ES ministrų taryba yra susitarimu (KPS 15 straipsniu) įsteigta ministrų lygmens institucija. Ją sudaro Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos nariai ir kiekvienos

---

1 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimas dėl 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašyto Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno valstybių grupės ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimo sudarymo (OL L 65, 2003 3 8, p. 27).

2 2019 m. gruodžio 17 d. AKR ir ES ambasadorių komiteto Sprendimas Nr. 3/2019 priimti pereinamojo laikotarpio priemones pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalį [2020/2].

3 2020 m. gruodžio 4 d. AKR ir ES ambasadorių komiteto sprendimas Nr. 2/2020 iš dalies pakeisti AKR ir ES ambasadorių komiteto sprendimą Nr. 3/2019 priimti pereinamojo laikotarpio priemones pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalį.

4 2020 m. gruodžio 4 d. AKR ir ES ambasadorių komiteto sprendimas Nr. 2/2020 iš dalies pakeisti AKR ir ES ambasadorių komiteto sprendimą Nr. 3/2019 priimti pereinamojo laikotarpio priemones pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalį.

AKR valstybės vyriausybės narys. Ministrų taryba, be kita ko, priima KPS įgyvendinti ir vykdyti reikalingus sprendimus. Ministrų taryba sprendimus priima bendru Šalių susitarimu. Tam, kad sprendimai galiotų, i) turi dalyvauti pusė Europos Sąjungos Tarybos narių (t. y. 14 ES valstybių narių ministrų), ii) vienas Komisijos narys ir iii) du trečdaliai narių, atstovaujančių AKR valstybių vyriausybėms (t. y. 55 skirtingų AKR valstybių vyriausybių nariai).

2.3. Pereinamojo laikotarpio priemonės

KPS 95 straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nurodyta: „Ministrų taryba patvirtina pereinamojo laikotarpio priemones, kurių gali prireikti iki naujo susitarimo įsigaliojimo.“ Pagal KPS 95 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą pereinamojo laikotarpio priemonės gali būti taikomos, siekiant pratęsti viso KPS arba jo dalių taikymą iki naujojo susitarimo (laikino taikymo ar įsigaliojimo) taikymo dienos. Kadangi naujasis susitarimas nebus pradėtas taikyti iki galiojančios teisinės sistemos galiojimo pabaigos, siekiant išlaikyti teisinį, politinį ir institucinį tęstinumą su AKR valstybėmis, būtina pratęsti priimtų pereinamojo laikotarpio priemonių taikymą, kad būtų toliau taikomas dabartinis susitarimas.

2.4. AKR ir ES ambasadorių komiteto priimtinas pereinamojo laikotarpio priemonių pakeitimas

Pagal KPS 95 straipsnio 4 dalį sprendimą dėl pereinamojo laikotarpio priemonių turi priimti AKR ir ES ministrų taryba. Tačiau pagal KPS 15 straipsnio 4 dalį Ministrų taryba gali perduoti įgaliojimus Ambasadorių komitetui. Šiuo tikslu 2019 m. gegužės 23 d. Ministrų taryba perdavė Ambasadorių komitetui įgaliojimus priimti sprendimą dėl pereinamojo laikotarpio priemonių[5]. Pagal KPS 16 straipsnio 2 dalį Ambasadorių komitetas gali priimti arba iš dalies keisti Šalims privalomus sprendimus neviršydamas Ministrų tarybos jam suteiktų įgaliojimų.

Pagal Ambasadorių komiteto darbo tvarkos taisyklių[6] 1 straipsnį jis posėdžiauja reguliariai, visų pirma tam, kad parengtų Ministrų Tarybos posėdžius, ir kai tik tai yra būtina vienos iš Šalių prašymu. Atsižvelgiant į šią galimybę veikti lanksčiai, Ambasadorių komitetas gali užtikrinti, kad sprendimas dėl pereinamojo laikotarpio priemonių būtų iš dalies pakeistas laiku ir ne vėliau kaip 2021 m. lapkričio mėn. viduryje.

Todėl viename savo posėdžių AKR ir ES ambasadorių komitetas turi priimti iš dalies pakeistą sprendimą dėl pereinamojo laikotarpio priemonių (toliau – numatomas aktas). Numatomo akto tikslas – dar pratęsti viso Kotonu partnerystės susitarimo taikymą iki 2022 m. birželio 30 d. arba kol įsigalios ar bus pradėtas laikinai taikyti naujasis Sąjungos ir AKR valstybių partnerystės susitarimas, pasirenkant ankstesnę datą.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Komisija siūlo iš dalies pakeisti dabartinį sprendimą dėl KPS pereinamojo laikotarpio priemonių siekiant pratęsti Kotonu partnerystės susitarimo taikymą iki 2022 m. birželio 30 d., nebent iki tos datos įsigalios arba bus pradėtas laikinai taikyti naujas susitarimas.

---

[5] 2019 m. gegužės 23 d. AKR ir ES ministrų tarybos sprendimas Nr. 1/2019 dėl įgaliojimų perdavimo AKR ir ES ambasadorių komitetui dėl sprendimo priimti pereinamojo laikotarpio priemones pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalį [2019/920] (OL L 146, 2019 6 5, p. 114).

[6] 2005 m. kovo 8 d. AKR ir ES ministrų tarybos sprendimas Nr. 3/2005 dėl AKR ir EB ambasadorių komiteto darbo tvarkos taisyklių priėmimo (OL L 95, 2005 4 14, p. 51).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, AKR ir ES ambasadorių komiteto sesijoje turi būti priimta siūloma Sąjungos pozicija.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.4. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“[7].

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagal 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašyto AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą pereinamojo laikotarpio priemonės gali būti taikomos siekiant pratęsti viso KPS arba jo dalių taikymą iki naujojo susitarimo (laikino taikymo ar įsigaliojimo, ratifikavus visoms Šalims) taikymo dienos. Pažymėtina, kad „Ministrų taryba patvirtina pereinamojo laikotarpio priemones, kurių gali prireikti iki naujo susitarimo įsigaliojimo“.

Todėl aišku, kad aktas, kurį AKR ir ES ambasadorių kabineto prašoma priimti, yra teisinę galią turintis aktas. Vadovaujantis susitarimo 15 ir 16 straipsniais, Ambasadorių komiteto numatomas sprendimas bus privalomas pagal tarptautinę teisę.

Ambasadorių komitetas yra pagal Kotonu partnerystės susitarimo 16 straipsnį įsteigtas organas.

Europos Sąjunga kartu su valstybėmis narėmis yra pasirašiusi Kotonu partnerystės susitarimą, todėl Ambasadorių komiteto numatomas sprendimas jai bus privalomas.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Numatomo akto pagrindinis tikslas ir turinys susiję su viso KPS veikimu, visų pirma jo taikymo pratęsimu po numatytos galiojimo laikotarpio pabaigos datos. Todėl Tarybos

[7] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

sprendimo materialinis teisinis pagrindas turi būti nustatomas į Kotonu partnerystės susitarimą atsižvelgiant kaip į visumą[8].

KPS buvo sudarytas kaip asociacijos susitarimas, taigi buvo grindžiamas Europos bendrijos steigimo sutarties 310 straipsniu, atitinkančiu SESV 217 straipsnį. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 217 straipsnis.

4.3. Išvada

Numatomo akto pagrindinis tikslas ir turinys susiję su viso KPS veikimu, visų pirma jo taikymo pratęsimu po numatytos galiojimo laikotarpio pabaigos datos. Todėl Tarybos sprendimo materialinis teisinis pagrindas turi būti nustatomas į Kotonu partnerystės susitarimą atsižvelgiant kaip į visumą[9].

KPS buvo sudarytas kaip asociacijos susitarimas, taigi buvo grindžiamas Europos bendrijos steigimo sutarties 310 straipsniu, atitinkančiu SESV 217 straipsnį. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 217 straipsnis.

[8] Visų pirma žr. sprendimo byloje *Komisija prieš Tarybą* (Kazachstanas), C-244/17 [ECLI:EU:C:2018:662], 40 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką.

[9] Visų pirma žr. sprendimo byloje *Komisija prieš Tarybą* (Kazachstanas), C-244/17 [ECLI:EU:C:2018:662], 40 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką.

2021/0358 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi AKR ir ES ambasadorių komitete, dėl 2019 m. gruodžio 17 d. AKR ir ES ambasadorių komiteto sprendimo Nr. 3/2019 priimti pereinamojo laikotarpio priemones pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalį pakeitimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 217 straipsnį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytas Partnerystės susitarimas tarp Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių (toliau – AKR) ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių (toliau – AKR ir ES partnerystės susitarimas)[10]. AKR ir ES partnerystės susitarimas įsigaliojo 2003 m. balandžio 1 d. ir jis turi būti taikomas iki 2021 m. lapkričio 30 d. pagal 2019 m. gruodžio 17 d. AKR ir ES ambasadorių komiteto sprendimą Nr. 3/2019 priimti pereinamojo laikotarpio priemones pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalį (toliau – sprendimas dėl pereinamojo laikotarpio priemonių)[11] su pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 4 d. AKR ir ES ambasadorių komiteto sprendimu Nr. 2/2020 iš dalies pakeisti AKR ir ES ambasadorių komiteto sprendimą Nr. 3/2019 priimti pereinamojo laikotarpio priemones pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalį;

(2) pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą derybos dėl naujojo AKR ir ES partnerystės susitarimo pradėtos 2018 m. rugsėjo mėn. Naujasis susitarimas nebus parengtas taikyti iki dabartinio AKR ir ES partnerystės susitarimo galiojimo laikotarpio pabaigos. Todėl laikoma, kad būtina iš dalies pakeisti Sprendimą Nr. 3/2019 dėl pereinamojo laikotarpio priemonių, kad būtų dar pratęstas dabartinio AKR ir ES partnerystės susitarimo nuostatų taikymas;

(3) AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad Ministrų taryba priima pereinamojo laikotarpio priemones, kurių gali prireikti iki naujojo susitarimo įsigaliojimo;

(4) pagal Kotonu partnerystės susitarimo 15 straipsnio 4 dalį 2019 m. gegužės 23 d. AKR ir ES ministrų taryba įgaliojimus priimti pereinamojo laikotarpio priemones perdavė AKR ir ES ambasadorių komitetui. AKR ir ES ambasadorių komitetas turi surengti

[10] Susitarimas (OL L 317, 2000 12 15, p. 3) su pakeitimais, padarytais 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pasirašytu susitarimu (OL L 209, 2005 8 11, p. 27) ir 2010 m. birželio 22 d. Uagadugu pasirašytu susitarimu (OL L 287, 2010 11 4, p. 3).

[11] 2019 m. gruodžio 17 d. AKR ir ES ambasadorių komiteto sprendimas Nr. 3/2019 priimti pereinamojo laikotarpio priemones pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalį [2020/2].

eilinį posėdį, kuriame pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalį jis priims sprendimą iš dalies pakeisti pereinamojo laikotarpio priemones;

(5) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi AKR ir ES ambasadorių komitete, nes numatomas aktas Sąjungai bus privalomas;

(6) AKR ir ES partnerystės susitarimo nuostatos bus toliau taikomos siekiant išlaikyti Sąjungos bei jos valstybių narių ir AKR valstybių santykių tęstinumą. Todėl iš dalies pakeistos pereinamojo laikotarpio priemonės nėra skirtos AKR ir ES partnerystės susitarimui iš dalies pakeisti, kaip numatyta jo 95 straipsnio 3 dalyje,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi AKR ir ES ambasadorių komitete pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 95 straipsnio 4 dalį, yra iš dalies pakeisti Sprendimą Nr. 3/2019 dėl pereinamojo laikotarpio priemonių pratęsiant AKR ir ES partnerystės susitarimo visų nuostatų taikymą iki 2022 m. birželio 30 d. arba kol įsigalios naujas Sąjungos ir AKR valstybių partnerystės susitarimas ar jis bus pradėtas laikinai taikyti, pasirenkant ankstesnę datą.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas